

Fingrid Datahub Oy / Marko Juslin

31.1.2024

Fingrid Datahub Kehitystyöryhmän alityöryhmän kokous 6

Aika 31.01.2024 09:00–11:30

Paikka Fingrid Datahub Oy, Lökkisepäntie 23, Helsinki

Läsnä	Marko Juslin Laura Markkanen Marjut Huotari Nelli Karjalainen Greetta Arha Suvi Manninen Mia Nyman Pia Aaltonen Hanna Surakka Pekka Eerikäinen Jari Arve Pasi Kangasniemi Jaakko Timonen Jani Pasanen Christian Rautjärvi Samuli Saine Tarja Teroheimo Teemu Hellas Timo Halttunen	Fingrid Datahub Oy (pj.) Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy (siht.) Väre (etänä) Caruna Oy (etänä) Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (etänä) Fortum Markets (etänä) Helen Oy (etänä) Veni Energia Oy (etänä) Sallila Energiapalvelut Oy (etänä) S2B Energia Oy (etänä) CGI Suomi Oy (Kolibri) (etänä) Tietoevry (etänä) Hansen Technologies Oy (etänä) Rejlers Finland Oy (etänä) Solteq Oyj (etänä) Enerim Oy (etänä) Elenia Verkko Oyj
Poissa	Pauliina Himanen Petri Juhala Jan Loman Kari Iltola Mikko Vähäsaari	Fingrid Datahub Oy Synerall Finland Oy CGI Suomi Enerkey Oy Savon Voima Verkko Oy

1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden ja asialistan toteaminen

Marko avasi kokouksen klo 9.01. Käytiin läsnäolijat sekä asialista läpi. Hanna Surakka (Helen) ja Timo Halttunen (Elenia Verkko) olivat ensimmäisen kerran kokouksessa mukana. Asialistaan ei tullut kommentteja. Marko kävi läpi myös kokouksen asioiden käsitteilytavan uusia jäseniä varten.

2 Kehitysehdotusten esittely ja suosituspäätös

2.1 Suositus työryhmältä (suositellaanko kohteita eteenpäin kehitysprosessissa), koskee kehitysehdotuslistan seuraavia kohtia, ratkaisuehdotus liitteessä ”Datahub muutostoiveet 20240109”:

2.1.1 #271 - Vuosikäyttöarvion päivitys

Laura esitteli kehitystyöryhmässä valmistellun ehdotuksen liittyen vuosikäyttöarvion päivitykseen, jonka mukaan vuosikäyttöarvion päivitys tehtäisiin Datahubiin kerran vuodessa alkaen vuosi siitä, kun käyttöpaikalle on ilmoitettu uusi sopimus. Tarkoitus on muuttaa vuosikäyttöarvion päivityksen ohjeistusta ja käytäntöjä, jotta varmistetaan tietojen pysyminen ajan tasalla. Datahubin osalta kyseessä on ohjeistuksen muutos, eikä Datahubiin ole tarkoitus rakentaa muutoksen liittyen uutta toiminnallisuutta, kuten esimerkiksi päivitykseen liittyviä estoja tai muistutuksia puuttuvista päivityksistä.

Muutosta pidettiin hyvänä, mutta keskustelun myötä ohjeistukseen nousi tarkennustarpeita. Keskustelua käytiin ehdotuksen mukaisten päivitysten määristä ja niiden Datahubille aiheuttamasta kuormasta, sillä tiettyinä päivinä esimerkiksi vuoden alussa alkaa huomattavia määriä (satoja tuhansia) sopimuksia. Työryhmässä mietittiin mahdollisuutta ohjeistaa päivitykset niin, että osapuolten järjestelmät jakaisivat ne tietyin säännöin esimerkiksi +/- yhden viikon ajalle sopimuksen aloitushetkestä, jolloin kuormaa saataisiin tasatua mahdollisista huippuhetkistä. Todettiin, että Datahubin puolella tarkastellaan sopimusten aloitusten ajoittumista ja analysoidaan näiden vaikutusta suorituskykyyn, minkä pohjalta mietitään vielä tarkemmin ohjeistusta päivitysten mahdollisesta hajauttamisesta. Ohjeistus tuodaan vielä tarvittaessa alityöryhmän käsiteltäväksi.

Työryhmässä todettiin myös, että muutoksen kannalta on oleellista, että vuosikäyttöarvion päivittämiseen käytetään rajattua DH-122-sanomaa, jolla päivitetään vain vuosikäyttöarvio silloin, kun ei ole tarve päivittää muita käyttöpaikkaan liittyviä tietoja. Tällöin Datahub myös välittää myyjälle vain päivittyneen vuosikäyttöarvion, eikä kaikkia käyttöpaikan tietoja, mikä pienentää välitettävien tietojen määrää. Ryhmässä todettiin, että kaikissa järjestelmissä ei välttämättä ole toteutettuna pelkän vuosikäyttöarvion lähettämistä, mutta tämän on tärkeä olla kunnossa, kun päivityksiä aletaan tehdä säännöllisemmin. Lisäksi todettiin, että ohjeistuksessa on huomioitava myös muut tapaukset, joissa vuosikäyttöarviota päivitetään. Sopimukseen liittyvän päivityksen lisäksi vuosikäyttöarvio tulee pitää ajan tasalla esimerkiksi sulakekoon muutoksen yhteydessä. Ryhmässä nostettiin huomiona myös se, että uuden sopimuksen ilmoituksen yhteydessä vuosikäyttöarviota ei tule päivittää tai nollata, vaan vanhan arvion tulee säilyä siihen saakka, kunnes vuoden kuluessa lähetetään päivitetty vuosikäyttöarvio. Keskustelussa sivuttiin myös ehdotusta Datahubin mahdollisuudesta laskea vuosikäyttöarvio, mutta todettiin, että tällä hetkellä kyseessä on sähkömarkkina-alaissa jakeluverkonhaltijan vastuulle kuuluvasta tehtävästä.

Ryhmässä nostettiin esiin myös ET:ltä tullut linjaus siitä, että vuosikäyttöarviossa tulee käyttää laskutuksessa käytettyä arvoa eli mahdollisesti netotettua tai energiayhteisölasennan arvoa mitatun arvon sijasta. Todettiin, että tämä vaatii todennäköisesti muutoksia useampien osapuolten järjestelmissä, mutta on tärkeää, että kaikilla on käytössä samaan tietoon perustuva vuosikäyttöarvio. Tieto laskutetun arvon käytöstä vuosikäyttöarviossa lisätään myös Datahubin dokumentaatioon.

Yhteenveto: Muutos vuosikäyttöarvion päivityskäytännössä sai ryhmän kannatuksen. Vaikutusta suorituskykyyn tutkitaan Datahubin puolella ja ohjeistusta päivitetään tämän ja muiden ryhmässä nostettujen huomioiden perusteella. Ohjeistus tuodaan vielä tarvittaessa uudestaan alityöryhmään ennen sen julkaisua. Koska muutos vuosikäyttöarvion päivitystahdissa sekä laskutetun arvon huomioiminen vaatii järjestelmäkehitystä lähes kaikkien osapuolten kohdalla, muutokseen sopeutumiselle on varattava aikaa.

2.1.2 #293 - Käyttöpaikan rinnakkaisuustiedon hallinta

Laura esitteli kehitysehdotuksen liittyen netotuksen ja käyttöpaikan rinnakkaisuustietojen hallinnan ongelmiin tilanteissa, joissa toinen netotukseen kuuluvista käyttöpaikoista on poistettu käytöstä. Versiossa 2.2 Datahubiin lisätään uusi validointisääntö, joka estää kyseisten virhetilanteiden syntymisen jatkossa, ja vanhat virhetilanteet saadaan korjattua aiemmin käsitellyn kehitysehdotuksen #276 toteutuksen jälkeen myöhemmässä versiossa. Datahubin dokumentaatioissa on tällä hetkellä virheellisesti kuvattu tarkastussääntö prosessille DH-127, jonka mukaan kyseisten virheiden korjaus ei olisi mahdollista #276:n myötä, mutta dokumentaatioissa on tältä osin virhe, sillä kyseistä sääntöä ei käytetä DH-127-prosessissa. Näin ollen kehitysehdotuksen ongelma tulee ratkeamaan edellä mainittujen muutosten myötä ja Datahubin puolelle vaaditaan tämän ehdotuksen osalta vain dokumentaation korjaus. Alityöryhmällä ei ollut kommentteja asiaan.

Yhteenveto: Korjataan Datahubin dokumentaatio virheellisen tarkastussäännön osalta.

2.2 Vaatii keskustelua työryhmässä, ennakkokysymyksiä selvitettäväksi, miten halutaan ratkaista seuraavat kehitysehdotukset. Liitteessä ”Datahub muutostoiveet 20240109” pohjustusta keskustelulle, vaihtoehtoja sekä kysymyksiä:

2.2.1 #176 - Netotustiedon välitys jakeluverkonhaltijalle

Laura esitteli kehitysehdotuksen liittyen Datahubin asettaman käyttöpaikan netotustiedon välittämiseen jakeluverkonhaltijalle. Aiemmin käsitelty ja hylätty aihe nähtiin tarpeelliseksi käydä läpi uudestaan edellisessä alityöryhmän kokouksessa käsitellyn ehdotuksen #276 (rinnakkaisuustietojen korjaus menneisyydessä) myötä.

Ratkaisuvaihtoehtoista enemmistö kannatti ensimmäistä vaihtoehtoa, jonka mukaan Datahub lähettäisi jakeluverkonhaltijalle aina E58-tyyppisen sanoman DH-126- ja DH-127-prosesseista. Ryhmässä ehdotettiin myös muun tyyppisen sanoman, kuten esimerkiksi E66:n, käyttöä, jolloin sanoma voitaisiin ohjata tarvittaessa suoraan mittaustietojärjestelmään ATJ:n sijaan. Todettiin kuitenkin, että tämä vaatisi kokonaan uuden sanomatyyppin, sillä E66 on mittaustietosanoma, eikä käytettävissä tämän tyyppisen tiedon välitykseen.

Sanoman tarpeellisuus herätti ryhmässä kuitenkin keskustelua ja osa näki Datahubin välittämälle tiedolle edelleen tarpeen, mutta ryhmässä paikalla olleet jakeluverkonhaltijat totesivat, että heidän osaltaan tarvetta ei enää ole, sillä asia on jo ratkaistu muuten mm. mahdollisten virhetilanteiden tunnistamisella ja omaa virheseurantaa lisäämällä. Tämän vuoksi uusien sanomien ei nähty tuovan helpotusta netotukseen liittyviin ongelmiin vaan aiheuttavan turhia kustannuksia näiden vaatiman toteutuksen vuoksi. Vaikka ehdotus ei

saanut kannatusta paikalla olleilta jakeluverkonhaltijoilta, ryhmässä todettiin, että on syytä selvittää laajemmin, onko muilla jakeluverkonhaltijoilla vielä tarve sanomille.

Yhteenveto: Tehdään kysely jakeluverkonhaltijoille, jolla selvitetään tarve vaihtoehdon 1 mukaisille uusille sanomille.

3 Asiakastiedon hallinnan liiketoimintadokumentaation/ohjeistuksen kehitys – liitteet 2, 3, 4 ja 6

Marjut Huotari esitteli Datahubin liiketoimintadokumentaation muutosehdotukset liittyen asiakastiedon hallinnan kehittämiseen. Alityöryhmän läpikäynnistä nousi seuraavat huomiot ja lisämuutostarpeet ohjeistukseen:

1. Dokumentaatioon voisi lisätä viittauksia varmistamaan, että kaikki asiaan liittyvät ohjeistukset tulee huomioitua. Esimerkiksi osoitteiden muotoa on ohjeistettu Nimi- ja osoiterakenneohjeessa ja olisi hyvä, että tähän viitattaisiin Tapahtumat-dokumentista.
2. Tapahtumat-dokumenttiin lisätty kieltö tapahtumien automaattisesta käsittelystä (esimerkiksi luvussa 4.1 ” *Asiakastietojen päivitystä ei tule lähettää automaattisesti min-kään datahubin osapuolelle välittämän tapahtuman, kuten esimerkiksi asiakastietojen päivityspyynnön (DH-112-2/DH-113-2) perusteella*”) herätti ryhmässä keskustelua kiellon tarkoituksesta ja ehdotetusta sanamuodosta. Ryhmässä todettiin, että tässä muodossa ohje kieltää kaiken asiakastietojen päivityspyyntöjen automaattisen käsittelyn, mutta tämä ei toimi erityisesti suurten toimijoiden kohdalla suurten massojen takia, vaan aiheellisten muutospyyntöjen automaattinen hyväksyntä tulee olla sallittua. Tarve kiellolle nähtiin siinä, että myyjä ei saa automaattisesti lähettää omia tietojaan (ilman pyydettyjä muutoksia) Datahubiin vastauksena toiselta osapuolelta tulleeseen päivityspyyntöön. Tapahtumia ei myöskään saa lähteä automaattisesti jonkin muun tapahtuman, kuten esimerkiksi uuden myyntisopimuksen (DH-311) perusteella vastaanotetun sanoman seurauksena. Todettiin, että ohjeistusta on tarve tarkentaa niin, että osapuolilta ei kielletä kokonaan automaattista asiakastietojen päivityspyyntöjen käsittelyä.
3. Liiketoimintaprosessit-dokumentissa nähtiin tarpeelliseksi tarkentaa vielä yritysasiakkaalle ilmoitettavaa sopimuskohtaista osoitetta. Yritysasiakkaan sopimuksella tulee ilmoittaa sopimuskohtaiseksi laskutusosoitteeksi yrityksen sen toimipisteen osoite, jota sopimus koskee.
4. Ohjeistus vain tietojen välityksen kannalta tarpeellisten yhteyshenkilöiden ilmoittamisesta Datahubiin koettiin epäselväksi. Ohjeistukseen on tarkennettava, mitkä yhteystiedot tulee ilmoittaa Datahubiin.
5. Liiketoimintaprosessit-dokumenttiin on lisätty sopimusten päivityksen osalta maininta, että päivityksen ei tule automaattisesti aiheuttaa toista tapahtumaa, kuten esimerkiksi asiakkaan postiosoitteen päivitystä, elleivät tiedot ole muuttuneet myös sen osalta. Vastaava ohjeistus toivottiin lisättäväksi dokumenttiin myös asiakastietojen päivitystä

koskevaan lukuun (tällä hetkellä ohjeistus löytyy asiakastietojen osalta vain Tapahtumat-dokumentista).

6. Nimi- ja osoiterakenneohjeen muutoksissa on mukana virheellinen tieto, jonka mukaan sopimusvahvistus lähetettäisiin asiakkaan postiosoitteeseen. Verkkopalveluehjojen mukaan sopimusvahvistus lähetetään asiakkaan laskutusosoitteeseen tai muuhun asiakkaan kanssa sovittuun osoitteeseen.
7. Osapuolen oma tunnus on kirjoitettu virheellisesti liitteen 3 sivulla 68.
8. Nimi- ja osoiterakenneohjeesta on poistettu viittaus vanhentuneeseen JHS 106 -postiosoitteeseen, jossa käytetyistä esimerkeistä ja Datahubin ohjeistuksesta asunto-/bostad-tiedolle on noussut kysymys. Tämä tullaan käsittelemään erillisenä asiana (#374) seuraavassa kehitystyöryhmän kokouksessa.
9. Huomiona nostettiin myös mittaustietoihin liittyvä ohjeistus, jota ei kaikilta osin löydy Datahubin dokumentaatiosta. Osa ohjeista on julkaistu vain uutiskirjeessä tai annettu vastauksena tiketillä. Sovittiin, että Samuli Saine laittaa tiketillä tiedon tehdyistä havainnoista ja Datahubin puolella tarkastetaan ohjeistus ja viedään tiedot viralliseen dokumentaatioon.

Yhteenveto: Fingrid muokkaa liiketoimintadokumentaation annettujen kommenttien pohjalta ja ne julkaistaan tämän jälkeen koko toimialalle katselmointiin.

4 Kehitystyöryhmän tapaamisen 8 suositeltujen kehitysehdotusten toimialakommentit – liite 5

Laura kävi läpi toimialalta tulleet kommentit liiketoimintamäärittelyihin koskien kehitysehdotusta #57 (sopimusten käsittely kytkennän yhteydessä).

Kommenteissa pohdittu tarpeesta kytkentäsanoman välitykselle kolmannelle osapuolelle todettiin, että tarvetta tullaan selvittämään erikseen.

Työryhmässä käytiin myös keskustelu ehdotukseen kuuluvasta sanomasta jakeluverkonhaltijalle, joka saadun kommentin mukaan nähtiin tarpeettomaksi. Ryhmässä todettiin kuitenkin, että sanoma on tarpeellinen, koska muutoksen myötä Datahubin puolelle tulee kytkentätilanteisiin liittyen lisää päättelylogiikkaa, jolloin sanomalla varmistetaan, että verkolla ja myyjällä on samat tiedot, eikä päättelyä ole tarvetta rakentaa osapuolten päähän.

5 Muuta

Version 2.3 sisällön osalta tieto toimialaan vaikuttavista muutoksista on tarkoitus julkaista helmikuun 2024 aikana. Versiopäivitys tehdään loka-marraskuussa 2024.

6 Seuraavat kokousajat

Tulevia kokousaikoja ei vielä sovittu, sillä tällä hetkellä alityöryhmässä käsiteltäviä ajan-kohtaisia asioita ei ole auki. Seuraava kokous pidetään tarvittaessa kevään aikana, mutta päivämäärä sovitaan myöhemmin, kun kehitystyöryhmän tapaamisten tulevat aikataulut ovat selvillä. Työryhmässä esitettiin toive, että jatkossa kokoukset aloitettaisiin klo 10, jotta osallistuminen paikan päällä olisi mahdollista myös kauempaa matkustaville.

7 Kokouksen päättäminen

Marko päätti kokouksen klo 11.29.

Liitteet

Liite 1 Datahub Muutostoiveet 20240109
Liite 2 Sähkön vähittäismarkkinoiden liiketoimintaprosessit datahubissa 2.2_Asiakastiedonlaatu KTRALI
Liite 3 Datahub tapahtumat 2.2_Asiakastiedonlaatu KTRALI
Liite 4 Datahub Nimi- ja Osoiterakenneohje_Asiakastiedonlaatu KTRALI
Liite 5 Toimialakommentit 8
Liite 6 Asiakastiedon laadun muutokset liiketoimintadokumentaatiossa